

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

Titulació: **Batxillerat/Grau en Ciències Religioses**

Nom assignatura: ***Història de la Filosofia I (antiga i medieval)*** Any: **2026-2027**

Curs **1r** ECTS **4**

Període lectiu **1r semestre** H. de classe setmanals **1,5** Àrea **Filosofia**

Professor **Llic. Aleix Martínez Comorera** Llengua **Català**

Descripció/Justificació:

L'assignatura *Història de la Filosofia I (antiga i medieval)* ofereix un recorregut crític, cronològic i sistemàtic pels fonaments del pensament occidental, articulats en dues grans etapes històriques que comprenen des del segle VI aC fins al segle XIV. En un primer bloc (sessions 1 a 7), el curs s'ocupa del naixement de la racionalitat a la Grècia clàssica, analitzant com la ruptura amb les explicacions mítiques orientals i homèriques va donar lloc al *logos* i al naixement formal de la ciència, la historiografia i els grans sistemes metafísics i antropològics de Plató i Aristòtil. En el segon bloc (sessions 8 a 15), s'estudia la complexa i fecunda trobada entre la racionalitat grega i la religió monoteista, analitzant tant el període patristic i les aportacions cabdals de la filosofia islàmica com l'esplendor i posterior crisi de l'escolàstica medieval llatina.

Amb tot, val a dir que l'estudi d'aquest ampli llegat no es planteja com una simple acumulació d'autors i doctrines, sinó com una aproximació al laboratori conceptual on es van formular per primera vegada, les grans preguntes que continuen estructurant la cultura, l'ètica, la política i la teologia actuals.

Requisits i orientacions prèvies

Atès que es tracta d'una assignatura de primer curs, no es requereixen coneixements prèvius de caràcter filosòfic. No obstant això, per a un aprofitament òptim de la matèria, és altament recomanable que l'estudiant posseeixi:

- **a) Competència lectora i esperit crític:** Disposició per a la lectura atenta, anàlisi i sostinguda de textos clàssics d'alta densitat conceptual, així com capacitat per interrogar i qüestionar fonts des d'una vessant crítica.
- **b) Rigor metodològic i expressiu:** Capacitat bàsica de redacció acadèmica, facilitat per a estructurar arguments lògics i voluntat de rigor ortotipogràfic d'acord amb els canons de la recerca i les pautes del Llibre d'Estil de la institució.
- **c) Sensibilitat històrico-cultural:** Interès genuí per comprendre la gènesi i evolució dels grans conceptes filosòfics del món grecollatí, així com la seva posterior influència i configuració de les estructures culturals, històriques i conceptuals de la teologia cristiana.

Objectius Generals

- Comprendre de manera integradora el procés històric d'aparició, maduració i transformació de la filosofia occidental des del seu naixement a la Grècia clàssica fins al final de l'edat mitjana.
- Articular una visió d'esquema global que connecti i contrasti les respostes premodernes clàssiques i monoteistes davant les qüestions fundacionals sobre la realitat, el coneixement i la divinitat i la condició humana.
- Desenvolupar el judici crític a partir de la comprensió del marc epistemològic en què s'estructura l'investigació científica, causal i racional de la realitat, deslligada de les explicacions mítiques.

Específics

- Emprar amb precisió i rigor conceptual els termes tècnics del vocabulari antic i modern (com ara *logos*, *arkhé*, *hilemorfisme*, *essència i existència*, *universals*, entre d'altres).
- Discernir i avaluar les diferents metodologies deductives i dialèctiques fonamentals de la història del pensament (com la maièutica socràtica, la reducció a l'absurd eleàtic i el sil·logisme aristotèlic).
- Relacionar de manera sistemàtica i coherent les tesis epistemològiques, metafísiques, psicològiques i ètico-polítiques que configuren els grans sistemes d'autors clau com Aristòtil, sant Agustí d'Hipona i sant Tomàs d'Aquino.